

Regionalna Izba Obrachunkowa w Poznaniu

ul. Zielona 8, 61-851 Poznań

tel.: 61 85 95 710; fax: 61 85 31 332; e-mail: poznan@rio.gov.pl

adres do korespondencji: skrytka pocztowa nr 223; 60-967 Poznań 9

Poznań, dnia 21 grudnia 2021 r.

WA-0280/76/2021

Pan
Piotr Husejko
Skarbnik
Miasta Poznania

W związku z wnioskiem doręczonym w dniu 26 listopada 2021 r., dotyczącym środków Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych, Regionalna Izba Obrachunkowa w Poznaniu wyjaśnia, co następuje.

Stosownie do przepisu art. 65 ust. 28 ustawy z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2020 r. poz. 568, z późn. zm.) w celu przeciwdziałania skutkom społeczno-gospodarczym COVID-19 Rada Ministrów może określić, w drodze uchwały, zasady rozdziału i przekazywania wsparcia na inwestycyjne zadania dla jednostek samorządu terytorialnego, zakres, sposób i termin przedstawiania informacji o wykorzystaniu wsparcia oraz wskazać dysponenta części budżetowej lub ministra kierującego określonym działem administracji rządowej zgodnie z ustawą z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1220) do udzielenia tego wsparcia.

Korzystając z tej delegacji Rada Ministrów podjęła w dniu 23 lipca 2020 r. uchwałę Nr 102 w sprawie wsparcia na realizację zadań inwestycyjnych przez jednostki samorządu terytorialnego (M. P. z 2020 r. poz. 662, z późn. zm.), w której określiła zasady rozdziału i przekazywania wsparcia na inwestycyjne zadania dla jednostek samorządu terytorialnego ze środków Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych (RFIL) oraz zakres, sposób i termin przedstawiania informacji o wykorzystaniu wsparcia.

W myśl § 6 ust. 1 uchwały wsparcie jest udzielane na wniosek jednostki, przy czym wzory wniosków stanowią załączniki do uchwały.

Następnie w § 9 i 10 ww. uchwały ustalono, że Komisja powołana do oceny złożonych wniosków, bierze pod uwagę m.in. koszt planowanych inwestycji w stosunku do planowanych dochodów jednostki w roku rozpoczęcia inwestycji (§ 10 pkt 4) i relację kosztu planowanych inwestycji do prognozowanego efektu (§ 10 pkt 6). W myśl § 13 ww. uchwały we wzorze informacji o wykorzystaniu środków Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 na zadania inwestycyjne dla jednostek samorządu terytorialnego, składanej w terminie 30 dni od dnia zakończenia okresu, za który sporządzana jest informacja o wykorzystaniu środków, oraz 60 dni od dnia zakończenia wydatkowania przekazanych środków należy wykazać wartość wydatków majątkowych z podaniem działu i rozdziału.

Uchwała Rady Ministrów nie zawiera zasad dotyczących zwrotu niewykorzystanych lub nienależycie wykorzystanych środków otrzymanych w ramach RFIL.

W załączniku Nr 3 do uchwały – Wniosek o uzyskanie środków Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 dla gmin i powiatów zawarto m.in. zapis o zobowiązaniu do:

- 1) przeznaczenia całości otrzymanych środków na wydatki majątkowe,
- 2) przeznaczenia całości odsetek od otrzymanych środków, zgromadzonych na rachunku bankowym lub lokacie, na wydatki majątkowe.

Wniosek dotyczący gmin i powiatów nie zawiera pola, w którym jednostka miałaby wskazać konkretne zadania inwestycyjne. Gmina czy powiat wskazują jedynie wnioskowaną kwotę wsparcia. Mogą zatem wydatkować środki RFIL na różne zadania inwestycyjne (wydatki majątkowe).

Z kolei w załączniku Nr 3a do uchwały – Wniosek o uzyskanie środków Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 dla gmin z przeznaczeniem na inwestycje realizowane w miejscowościach, w których funkcjonowały zlikwidowane państwowe przedsiębiorstwa gospodarki rolnej, gmina podaje m.in. wnioskowaną kwotę środków, przedmiot i krótki opis inwestycji, planowany miesiąc i rok rozpoczęcia i zakończenia inwestycji, szacowany koszt inwestycji.

Gmina zobowiązuje się m.in. do:

- 1) przeznaczenia całości otrzymanych środków na wydatki majątkowe objęte wnioskiem, a w przypadku zmiany zakresu kosztu lub przedmiotu wydatku majątkowego poinformowania o tym Prezesa Rady Ministrów za pośrednictwem wojewody w terminie 14 dni od dnia zaistnienia zmiany,
- 2) przeznaczenia niewykorzystanych środków na wydatki majątkowe,

- 3) przeznaczenia całości odsetek od otrzymanych środków, zgromadzonych na rachunku bankowym lub lokacie, na wydatki majątkowe,
- 4) przeznaczenia całości ewentualnej kary umownej, uiszczonej przez wykonawcę realizującego inwestycję dotyczącą wydatku majątkowego objętego wnioskiem, na wydatki majątkowe.

Gmina może wydatkować środki RFIL na inne wydatki majątkowe niż ujęte we wniosku, przy zachowaniu wymogów, o których mowa w pkt 1.

Podobnie zostały sformułowane zobowiązania jednostek samorządu terytorialnego składających wniosek na wzorze stanowiącym załącznik Nr 4 do uchwały oraz gmin wymienionych w załączniku Nr 7 do uchwały, które sporządzają wniosek na wzorze stanowiącym załącznik Nr 8 do uchwały.

Koszt i wydatek nie są pojęciami tożsamymi. W przypadku inwestycji odnoszących się do działalności, która nie jest opodatkowana podatkiem VAT wartość wydatku i kosztu jest taka sama.

Jednostki samorządu terytorialnego, które są czynnymi podatnikami podatku VAT i świadczą usługi opodatkowane podatkiem VAT, są uprawnione do odliczenia podatku VAT w związku z realizowaniem inwestycji związanych z wykonywaniem usług opodatkowanych podatkiem VAT, tj. wartość podatku podlega rozliczeniu z Urzędem Skarbowym (obniżeniu podatku należnego o podatek naliczony przy nabywaniu usług wykorzystywanych w działalności opodatkowanej). Zatem w takim przypadku kosztem inwestycji jest wartość netto, a podatek VAT podlega rozliczeniu z Urzędem Skarbowym (zwrot lub obniżenie podatku należnego).

Skoro o wysokości dofinansowania z RFIL decyduje koszt inwestycji to wydatki określone w rozliczeniu winny odnosić się do wysokości poniesionego kosztu na realizację zadania inwestycyjnego korzystającego ze wsparcia finansowego, co jednak nie zostało wprost wyrażone w uchwale Rady Ministrów Nr 102 w sprawie wsparcia na realizację zadań inwestycyjnych przez jednostki samorządu terytorialnego.

W ocenie tut. Izby podanie w rozliczeniu wsparcia ze środków RFIL wydatków na podatek VAT od czynności opodatkowanych podlegających rozliczeniu z Urzędem Skarbowym nosi cechy podwójnego finansowania i w takim zakresie wystąpiłby obowiązek zwrotu środków RFIL.

Uwzględniając powyższe należy przyjąć, że gmina może sfinansować z RFIL jedynie wydatki majątkowe w kwocie netto oraz w tej części VAT, który nie podlega odliczeniu. Pozostałe środki z RFIL, a także odsetki od tych środków, mogą być wykorzystane na inne

wydatki majątkowe, z zachowaniem wskazanych powyżej wymogów wynikających z uchwały Nr 102 Rady Ministrów z dnia 23 lipca 2020 r. w sprawie wsparcia na realizację zadań inwestycyjnych przez jednostki samorządu terytorialnego oraz z uwzględnieniem regulacji art. 65 ust. 11 ustawy z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw. Przepis ten zobowiązuje jednostki samorządu terytorialnego do gromadzenia środków z Funduszu na wydzielonym rachunku dochodów i przeznaczania ich na wydatki związane z przeciwdziałaniem COVID-19 w ramach planu finansowego tego rachunku.

Izba wskazuje, że w sprawie rozliczenia środków z RFIL decydujące znaczenie ma stanowisko dysponenta środków, który rozlicza przyznane środki.

Stanowisko prezentowane przez Izbę nie stanowi wiążącej interpretacji prawa, a jedynie pogląd Izby w zakresie objętym pytaniem.

Prezes Regionalnej Izby
Obrachunkowej w Poznaniu

/-/ Grażyna Wróblewska